

REILUN KAUPAN KEIKKAPAIKOISTA NETTIKONSERTTEIHIN

Anu Karlson

Muusikko keräsi musiikkialan puheenaiheita tällä kertaa Saksasta ja Ison-Britanniasta.

Musician: Pay To Play – No Way!

P2P on yleensä tarkoittanut luvatonta tiedostojen jakelua netissä ystävien ja kaverien kesken. Syksyn 2008 Musician-lehti antaa sille uuden merkityksen: *Pay to Play* eli "maksu, jotta saat soittaa".

Horace Trubridge lähtee artikkelissaan vuodesta 1990, jolloin hän tuli töihin Britannian muusikkojen liittoon. Silloin oli Thamesin pohjoispuolella kokonainen ketju keikanjärjestäjiä, jotka vaativat esiintyviltä bändeiltä etukäteen huomattavan takuumaksun. Samoin oli laiskanpulskeita managereja, jotka halusivat varmistua keikan tuottavuudesta jo ennen kuin yhtään lippua oli myyty.

Siinä vaiheessa muusikkojen liitto käynnisti kampanjan nimellä "Pay To Play – No Way!". Painetta pyrittiin luomaan P2P-keikkapaikkoihin näkyvällä lehdistö- ja radiokampanjalla, jossa nimeltä mainiten suomittiin roistoja ja vastaavasti kehuttiin mallikkaasti käyttäytyviä keikanjärjestäjiä. Liiton huolena oli myös keikkojen tason lasku, kun ainakin periaatteessa oli mahdollista, että ammattitaidoton bändi pääsi rahalla helposti yleisön eteen. Joukko nimekkäitä muusikkoja, kuten **Phil Collins**, **Peter Gabriel**, **Mick Jagger** ja **Ringo Starr**, antoi nimensä ja kasvonsa kampanjan käyttöön. Valistus tehoi, ja P2P hävisi viime vuosituhanen lopulla kokonaan.

Mutta se oli siis lyhytaikainen ilo. Hankalinta tähän ongelmaan tartumisessa on Musicianin mukaan se, että keikkamaisema muuttuu niin nopeasti. Keikkapaikka, jossa vielä tänään hoidetaan asiat hyvin, saattaa jo huomenna olla siirtynyt uudelle järjestäjälle, joka pyrkii vain esiintymisoikeuksien huu- tokauppaamiseen eniten tarjoavalle. Tämän hetken ongelmakaupunki on Manchester. Liiton pohjoinen aluetoimisto kuulee päivittäin tarinoita erilaisista "lippudiileistä". Yleensä "diili" merkitsee, että esiintyvän bändin on ennen keikkaa myytävä faneilleen 25–50 lippua ja luovutettava myyntitulot kokonaan tai lähes kokonaan keikanjärjestäjälle.

Muitakin variaatioita esiintyy. Tyypillistä

on esimerkiksi esiintyjien kiusaaminen jättämällä niin vähän roudausaikaa eri bändien väliin, että bändit joutuvat ostamaan järjestäjiltä kiskurihinnoiteltuja roudauspalveluja.

Paras tapa taistella "Pay To Play" -ongelmaa vastaan on tietysti sanoa johdonmukaisesti ei. Mutta 1990-luvulta periytyvä ryhmittymä on aloittanut myös uudenlaisen kampanjan. Se aikoo vielä tänä vuonna koota luettelon brittiläisistä "reilun kaupan" keikkapaikoista. Luetteloon pääsee allekirjoittamalla sopimuksen, johon on kerätty reilun keikanjärjestäjän huoneentaulun ohjelmakohdat. Pay-to-Playsta pidättäytymisen lisäksi siinä on pykälää paikan esteettömyydestä ja turvallisuudesta. Kampanjan ajoituksella halutaan palvella myös vuoden 2012 olympialaisia ja kisavieraiden elävän musiikin tarpeita.

Musician on Ison-Britannian muusikkojen liiton jäsenlehti ja ilmestyy Lontoossa 4 kertaa vuodessa.

Das Orchester: Elävä musiikki saa kovia kilpailijoita

Saksan orkesterien äänenkannattaja Das Orchester omistaa syyskuun numeronsa elävälle musiikille ja rajankäynnille sen eri vaihtoehtojen kanssa. Nyt ei puhuta niinkään cd-levystä konsertin kilpailijana, vaan internetin video- ja audiotarjonnasta, niin tosiaikaisesta kuin *on demand* -tilattavastakin. Tuovatko nettikonsertit lisäarvoa elävän musiikin tarjontaan, vai ovatko ne kofeiinittomaan kahviin tai rasvattomaan kermaan rinnastettavia korviketuotteita?

Lehdessä esitellään Rotterdamin filharmonikkojen emeritusmanagerin **Rob Overmanin** perustama nettiportaali **www.MonteVerdi.tv**. Se muistuttaa toimintaperiaatteiltaan Classicliveä, jossa Suomen Sinfonia Lahtikin on mukana, mutta sen tarjonta on vielä huomattavasti laajempaa. Maksullisten streamingin ja jälkilähetysten ohella sieltä saa ilmaiseksi 5–7 minuutin mittaisia videoklippejä. Rekisteröityneille käyttäjille on omat chattisivunsa. Hinnoittelu muistuttaa Classicliven käytäntöä. Alin maksu on hiukan suurempi, 6,50 €, mutta sillä saa katseluaikaa 48 tuntia.

Stuttartin ooppera on seurannut esimerkiksi ja esittänyt nettisivuillaan tammikuusta

asti muutaman minuutin videoklippejä ohjelmistossaan olevista oopperoista. Kokonaisten oopperoiden lähettämiseksi nähdään siellä kuitenkin liian suuria tekijänoikeudellisia riskejä: kuka maksaa taiteilijoille videokorvaukset? Ei ainakaan portaalien ylläpitäjä, tietää Stuttartin oopperan markkinointipäällikkö **Anne-Kathrin Peitz**.

Bayreuthin musiikkijuhlat veloittivatkin esitystensä streaming-oikeudesta 49 euroa. Tällaisena esityksenä lähetettiin heinäkuun 27. päivänä Nürnbergin mestarilaulajat. Taiteilijoille tulevan korvauksen lisäksi hintaa nosti parhaan mahdollisen lähetystekniikan valinta, toteaa Bayreuthin mediavastaava **Alexander Busche**. Hän kertoo, että tilauksia tuli Yhdysvalloista, Kanadasta, Japanista, Koreasta, Brasiliasta, Meksikosta, Israelista ja Egyptistä.

Tietenkään videolähetys – suorakaana – ei voi korvata elävää esitystä, siitä ovat kaikki keskustelijat yksimielisiä. "Konserttialin juhlaallinen sisustus ja parhaisiinsa pukeutunut yleisö luovat ilmapiirin, jota elävinkään kuva ei pysty toistamaan", perustelee Baijerin valtionorkesterin akatemian johtaja **Rainer Schmitz**.

Yhä täydellistyvät äänentoistotekniikat ovat kuitenkin riski ja saattavat pitkällä aikavälillä muuttaa yleisön kuuntelutottumuksia. "Mutta senhän teki jo cd-levy", huomauttaa Schmitz, "eikä levyllä kuulovaikutelma ole parhaimmillaankaan oikea. Solisti on siinä yleensä keinotekoisesti nostettu etualalle, mikä ei vastaa todellista kuulokuvaa."

"Tavoitteemme on kehittyä kansainvälisesti johtavaksi sisällöntuottajaksi musiikkimarkkinoilla", julistaa kaikesta huolimatta Monte-verdi-sivuston lehdistötiedote. Seuraava askel tulee olemaan jazzille omistettu sivu. 📄

Das Orchester on Saksan orkesterimusikoiden ja musiikkimanagerien äänenkannattaja ja ilmestyy Berliinissä kerran kuussa.